

Inspiratiekaart Woordenschat

Algemene tips

Wil je aan de slag met het uitbreiden van de woordenschat? Houd dan de volgende tips in gedachten:

- Behandel woorden in een **betekenisvolle context**. Dus niet: zomaar wat moeilijke woorden uitleggen, maar wel: samen een tekst lezen (of een kort filmpje kijken) en hier de lastige woorden uitlichten.
- Bij het aanleren van nieuwe woorden onderscheiden we 4 stappen:
  - 1. Voorbewerken:** betrek je pupil bij de te leren woorden: stel vragen, wat weet je pupil al over het onderwerp?
  - 2. Semantiseren:** leg de woorden uit. Gebruik waar mogelijk foto's, filmpjes of een tekening.
  - 3. Consolideren:** inslijpen van de woorden en betekenissen in het geheugen. Bijvoorbeeld door het spelen van één van onderstaande spelletjes.
  - 4. Controleren:** checken of jouw pupil (ook een week later!) het woord nog herkent en zelf kan uitleggen.
- Wanneer je een nieuw woord uitlegt, vraag dan altijd welke **andere woorden of begrippen** bij dit woord horen. Wanneer een nieuw woord op deze manier gekoppeld wordt aan andere, bekende woorden, is het makkelijker te onthouden én terug te halen!
- **Herhaling herhaling herhaling...** Laat de nieuwe woorden meerdere keren terugkomen in de bijeenkomst. Maak nieuwe zinnen met het woord, zoek naar een tegenstelling of juist naar een synoniem. Ook leuk: wordt er door ouders thuis misschien een andere taal gesproken? Zoek het woord op in deze taal. Noteer dit voor jezelf en probeer dit woord te onthouden. Zie je elkaar een week later weer? Kom altijd even terug op de nieuwgeleerde woorden.
- **Noteer** alle nieuwgeleerde woorden in een schriftje met daarbij:
  - de/het en meervoud
  - vormen werkwoord
  - de betekenis / synoniem / vertaling
  - een goede voorbeeldzin

Motiverend om te zien hoeveel nieuwe woorden jouw pupil inmiddels kent! En handig om te gebruiken bij verschillende woordenschatspelletjes. Voor jongere kinderen is het leuker om een woordenschatkistje te maken van bijvoorbeeld karton. Nieuwgeleerde woorden kunnen op losse papiertjes worden geschreven en in het kistje worden gestopt.

- En last but not least: de woordenschat van een kind wordt het meest uitgebreid door... te lezen, te lezen en nog meer te lezen. Weten hoe je je pupil hierin kunt stimuleren? Bekijk de **Inspiratiekaart Leesplezier**

Leuke oefeningen

Woordenschat dobbelen

Kies één van de nieuwgeleerde woorden (mag ook een woord zijn van langer geleden). Gooi met de dobbelsteen.

- 1: geef een beschrijving van het woord
- 2: maak een zin met het woord
- 3: noem 3 woorden die met dit woord te maken hebben
- 4: geef een synoniem van het woord
- 5: geef een tegenstelling van het woord
- 6: zelf kiezen uit één van bovenstaande opdrachten

Woorden in the picture

Ga de uitdaging aan met jouw pupil: wie van jullie lukt het alle nieuwgeleerde woorden van deze week te fotograferen? Het mogen foto's zijn van het woord in een lopende tekst of een foto van het 'woord in het wild' (Ter illustratie: een foto van het woord 'stadion' en een foto van een stadion zijn allebei goed).

Woorden meppen

Schrijf een aantal nieuwgeleerde woorden op verschillende post-its. Hang deze op verschillende plekken in de ruimte. Zet een timer aan. Geef een omschrijving van één van de woorden. Als jouw pupil weet welk woord jij bedoelt, rent hij naar het juiste woord en slaat hij op de post-it. Ga net zo lang door tot alle post-its zijn aangetikt. Hoeveel tijd had jouw pupil nodig? Doe de oefening later tijdens de bijeenkomst of een week later nog een keer met dezelfde woorden. Kan je pupil zijn eigen tijd verbreken?

Om-en-om-raar-verhaal

Schrijf een aantal nieuwgeleerde woorden op verschillende post-its. Pak één van de woorden en maak een zin waar dit woord in voor komt. Laat vervolgens jouw pupil één woord uitkiezen. Hij/zij maakt de volgende zin. Probeer er samen een doorlopend verhaaltje van te maken.

Handige websites en apps

www.wijzeroverdebasisschool.nl

Hier vind je werkbladen, instructiefilmpjes, achtergrondinfo en tips per groep over de volgende onderwerpen: woordenschat, begrijpend lezen en spelling.

www.lessenvanlisa.nl

Les ideeën > taal > woordenschat > woorden babbelen en waar of niet.

www.woordzoekermaken.nl

Verwerk de lastige woorden in een woordzoeker. Makkelijk in gebruik, gratis, geen account nodig.

App: Wrts

Een heel handige en leuke app waarmee je nieuwe woorden kunt leren. De app is gratis en makkelijk te gebruiken. Je pupil kan zelf woordenlijsten maken met daarbij de betekenis en/of een afbeelding. Je kunt ook aangeven welk schoolboek je gebruikt. De app geeft dan de bijbehorende woordenlijsten.